

12) Rusko

- stále nejzaostalejší
- hospodářský úpadek, nedostatek potravin, vše drahé, lidé nezaměstnaní → rostou nepokoje
- z bolševiků (přejmenováním) vznikla komunistická strana (1918) → potlačení demokracie, 1 vůdce, teror, diktatura, potlačena lidská práva a svobody
- 1918-21: občanská válka, komunisté(rudá armáda-„červení“) X nepřátelé bolševismu(-„bílí“)-finanční podpora západních velmocí
- 1918 bolševici vyvraždili carskou rodinu (převzali dohled) → komunisté vyhráli a zůstávají u moci
- **1921 – NEP** – nová ekonomická politika
  - program o obnově hospodářství
  - umožněno podnikání, volný obchod → situace se zlepšila, vzestup Ruska
  - Rusko stále v mezinárodní izolaci
  - pokrok, nové stroje
- **1922: SSSR** – Svaz sovětských socialistických republik (Rusko, Ukrajina, Bělorusko, Zakavkazsko)
- 1924 – nová ústava
- **1924** umírá Lenin → **nastupuje Stalin** (vlast. jm. Džugašvili)
  - diktatura, potlačena demokracie
  - pouze vláda jedné strany
  - likvidace třídních nepřátel (kdo nepodporoval vládu Stalina, byl potrestán)
  - → ve společnosti strach (udávání – i nepravdivé)
- 1928 – zrušil NEP
  - Dochází k znárodňování (podniky soukromých vlastníků nyní patří státu,
  - Industrializace – chtěl investovat do těžkého průmyslu a udělat z Ruska velmoc
  - v zemědělství pětileté plány – „pětiletky“ → bylo zde řečeno, co a kolik se toho má vypěstovat
  - kolektivizace - půdy soukromých rolníků patřily státu (tj. znárodňování v zemědělství)
  - → rolníci ničí stroje, aby z toho stát měl co nejméně, výdělek z pozemků připadl státu
  - → pokles zemědělské produkce (hladomory)
  - vznik koncentračních táborů
  - vznikají zemědělská družstva → tzv. kolchozy

13) Latinská Amerika

- velký vliv USA
- 1923 vydána Panamerická smlouva – byla proti vlivu VB
- začínají se projevovat totalitní režimy

14) Indie

- kolonie VB → to se Indům nelíbilo a bojují proti tomu, požadovali ústupky:
- nejdříve nenásilně (v čele **Gándhí** (Mahátma)) – neúspěšné, Gándhí odvolán, nastupuje radikální křídlo- v čele Nehrú – začíná bojovat s britskými úředníky → úspěšnější
- 1947- Indie získává úplnou nezávislost

15) Čína

- stále v konfliktu s Japonskem
- žádná ústřední vláda → nepokoje, povstání; v čele strana Kuomintang v jejíž čele je Čenkajšek (1925) → úspěšná → formální sjednocení Číny

ČSR ve 20. letech

- vzniká 28. 10. 1918 rozpadem R-U
- nástupnický stát
- složen z Čech, Slovenska a Podkarpatské Rusi (menšiny: Slováci, Rusové, Němci, Ukrajinci, Židé)
- republika, v čele: T. G. Masaryk, předseda vlády: K. Kramář, ministr zahraničí: Beneš
- jednotný stát, jedna vláda v Praze
- 1920- nová ústava, přijata Národním shromážděním – usnesena základ. lidská práva a svobody.
- Zákonodárná moc – národní shromáždění; výkonná - vláda, prezident; soudní - soudy různých stupňů
- Podkarpatská Rus zaostalá – posílána intelgence z Čech
- 1919- 1. volby do národního shromáždění (Národní výbor + slovenští představitelé):
  - Sociální demokracie (30%)
  - Agrární strana
- (komunistická str. vzniká v roce 1921 z radikálního-levicového křídla sociální demokracie)
- Slovenská ľudová strana, v čele A. Hlinka
  - nejvýznamnější slovenská strana → chtěla získat autonomii v rámci ČSR
- své vlastní strany mělo i Německo a Maďarsko
  - měli menšinová práva (měli své noviny, školy)
- Měnová reforma (1919) – vznikly ČSR peníze
- Pozemková reforma (1919) – velké státní pozemky rozprodávány drobným rolníkům
- stanovena osmihodinová pracovní doba; podpora podnikání
- v továrnách vznikají dělnické rady – měly chránit práva dělníků v továrnách
- zaměstnanci pojištění, snaha zlepšit sociální podmínky
- od 2. pol. 20. let zaznamenávají rozkvět konjunktury i východní části ČSR, ta patří mezi 20 nejvyspělejších států
- 1919 – založena v Bratislavě univerzita Komenského a v Brně Masarykova univerzita
- 1925 – československo-francouzská spojenecká smlouva – Fr. je naším spojencem
- **1920 – Malá dohoda**
  - ČSR, Jugoslávie, Rumunsko
  - aby se zabránilo možnosti obnovení R-U
- Hl. město ČR – Praha (700 tisíc obyvatel)
  - investice do budování města – nové školy, knihovny, nemocnice, banky, mosty, doprava → vzniká moderní velkoměsto
- od roku 1923 vznikají nacionalistická hnutí
- 1925 – Národní obec fašistická
- 1923 – atentát na A. Rašína (ministr financí)
  - zákon na ochranu republiky (1923)